

прѣголѣма силна умственность, която вреще въ него при тия му недостатки, Петжръ, справедливо нареченъ Великий, рѣши да направи отъ една обширна ордия единъ народъ.

Рускиятъ народъ, подобенъ въ всичко на свойъ основателъ, бѣше достоенъ да вдъхне на царътъ си тѣзи мислѣ. Това славянско поколение, на което началото ся губи въ пѣтъти отъ Тартария кѫмъ Балтийско море, отъ Балтийско море кѫмъ Московско, отъ Московско кѫмъ Истокъ, като да иска да намѣри своето бащино слѣнде, е при сичко това варварско въ отношението си, повѣрхно въ образованietо си, даровито въ духътъ си, скъвѣрно въ вѣрата си, космополитъ въ наравитѣ си, храбро въ войната, обширно въ числото, робъ въ свояте пусти мѣста, искусно въ бойното поле, размирно въ цареките палати, то мѣзаше да заключава съ себя си сичките развратности на древнитѣ поколения и сичките преимущества на първоначалнитѣ. Съ такжъ единъ народъ за орѣдие можеше само Руссия, за въ два вѣка растояние, да достигне да бѫде въ равенъ степень съ Европа на цивилизацията по своятѣ дарявни човѣци и по своята аристокрация.

При уцарението си Великий Петжръ направи едно нѣтуванie по Европа не като самодержецъ който тѣрси честь, но като философъ който иска уроци и примѣри за цивилизацията; повѣрна ся посль въ Москва съ твѣрдото това желание да прѣобрази свойтъ народъ, и съ строгото учение, което ся изискваше, да ся уничтожатъ сичките пристрастия що може да бѫдатъ като прѣчка на цивилизацията. Първата и почти самата, бѣше тѣлото на стрѣлцитѣ, олигархическо воино тѣло — проповѣдници на варварството, както еничерите бѣхѫ — на фанатизмътъ. Йоще додѣ бѣше по Европа неговитѣ вѣрни хора му известиха че тѣзи воини подострени отъ сестра му София, искахѫ да успѣятъ отъ неговото отсѫтствие да му отнематъ короната и да я наложатъ на тѣхната развратителница. Това известие го вакара да пристигне не забавно въ Москва.